

Omstændighederne ikke har været paatrængende nødvendigt at gjøre saa store Opoffelser, er det ganske vist, at de førstnævnte ikke kunne siges at være i den Grad lettede, som ønskeligt var. Med Hensyn til Fattiggaardene har man gjort forskjellige Opfattelser gjældende, og man har fra forskjellige Sider udtalt, at man ansaa det for tvivlsomt, hvor vidt de være heldige. Da jeg har nogen Erfaring i den Henseende, skal jeg tillade mig at udtale lidt derom. De Kommuner, som have bygget Fattiggaarde, ere vistnok navnlig blevne tvungne dertil, fordi deres Udgifter til Fattigvæsenet ere tiltagne i en foruroligende Grad. Jeg tvivler ikke om — og navnlig kan jeg sige dette med Hensyn til de Kommuner, hvormed jeg er kjendt — at Tanken om at bygge saadanne Fattiggaarde først er fremkommen, efter at man alvorlig har overveiet, hvad der burde gjøres for at forhindre, at Fattigudgifterne stige saa høit, at de næsten bleve uoverkommelige. Ved disse Overveielser er man da kommen paa Tanke om, at man ved at indrette en saadan Anstalt mulig kunde afværge, at Folk, som kunne ernære sig ved Selvhjælp, søgte Fattighjælp, naar de saae, at de vilde blive tvungne ind paa en Fattiggaard, hvis de ikke gjorde, hvad der stod i deres Magt for at hjælpe sig selv. Det har virkelig ogsaa viist sig, at denne Omstændighed har gjort sin Nytte, men jeg skal dog ikke undlade at gjøre den Indrømmelse, at der i disse Fattiggaarde er en Tilstand tilstede, som det vilde være meget ønskeligt at faae forandret. Jeg sigter herved til, at saavel gamle Folk som Børn og unge Mennesker, der maaste ere komne derind paa Grund af daarligt Levnet eller anden lignende Grund, skulle opholde sig sammen med straffede Personer. Dette har man ikke kunnet undgaa, saa længe der ikke bestod andre Anstalter, hvori saadanne Personer som de førstnævnte kunde blive anbragte, og det har derfor glædet mig at se, at man nu har faaet om, at Amtsrådene ville bygge flige Anstalter, hvilket jeg tror vil være til Gavn for de nu bestaaende. Ved Siden deraf skal jeg imidlertid ogsaa tillade mig at bemærke, at det ikke vil blive let at faae Børn anbragte i Pleie hos Familier. Dette Spørgsmaal har været alvorlig overveiet, men det har viist sig, at det ikke har været let i Landkommunerne at faae Nogen til at modtage Børnene; ellers vil jeg villig indrømme, at disse i Reglen faae en bedre Pleie og Opdragelse, naar de blive anbragte hos Folk, som det virkelig ligger paa Hjerte at gjøre for disse Børn, hvad de efter deres Evne kunne gjøre. Jeg kan ikke se ret-

tere, end at der, saaledes som Forholdene nu ere med Hensyn til Udgifterne i de forskjellige Kommuner, bør tages alvorligt Hensyn til, at de Kommuner, som ere i høi Grad overbebyrdede med Fattigudgifter, kunne faae nogen Lettelse; thi man maa huske paa, at der undertiden med stor sjelden Udholdenhed gjøres Opoffelser for at forhindre, at Fattigdommen skal stige i en overordentlig Grad. Det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup) antog, at det nærmest var Kommunerne, som havde interesseret sig for at støtte de Trængende saaledes, at de ikke kom til Kommunen til Byrde, men jeg kan i den Henseende ikke være enig med ham. Jeg maa tilstaa, at jeg, navnlig efter hvad jeg har set i de Kommuner, hvor jeg er kjendt, og hvor Kommunerne have haft store Fattigudgifter, ofte har undret mig over, at man ikke har skyet om Vinteren at give Korn til halv Pris, eller hvad man kalder Godtjobskorn, og at man ikke har skyet mange andre forskjellige Opoffelser, saasom Oprettelser af Sygekasser og Deslige, for at afværge, at Fattigdommen skulde komme uforholdt paa saadanne Trængende, der ved Selvhjælp vilde arbejde hen til at forsyge sig selv. — Jeg skal ikke indlade mig videre paa Lovforslagets Enkeltheder, da disse allerede i forskjellige Retninger ere omtalte af flere ærede Medlemmer. Jeg skal kun udtale mig angaaende § 12 og § 18, og jeg maa da i den Henseende slutte mig til de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen). Jeg kan ikke være med til at stemme for § 12; thi jeg vilde anse det for meget stridende imod de personlige Følelser, om Staten vilde gjøre Indgreb i Familiens Anliggender. Jeg vilde finde det meget uheldigt, om Sognerådene eller Overøvrighederne skulde kunne gribe ind paa disse Omraader, og jeg tror, det vilde afstedkomme mange sørgelige Følger. Derfor ser jeg mig som sagt ikke i Stand til at stemme for denne Paragraf. — Jeg skal nu slutte med den Erklæring, at det vilde glæde mig, hvis der ved disse Forhandlinger maatte vise sig større Tilbøjelighed til at tage Hensyn til de overbebyrdede Kommuner, og hvis man, om ikke nu saa dog senere, kunde komme til at erkjende, at Byrderne bør fordeles saa ligelig som mulig. Her til ser jeg imidlertid ingen bedre Udvei end den, at man vil lade Udgifterne gaa over til Amtskommunerne.

Octavins Hansen: Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger om Kapitel 2, hvor Reglerne for Forsørgelsesstedet gives; jeg er foranlediget